

نامہ پولس اُ رومِ نیا

۱ بلگام کہ تی یک عطای روحانی، شریکتو یکنام تا باعث گوتتو بیہ؛ ۱۲ یعنی ت اما از ایمون یگدو دلگرم آیم۔ ما از ایمون شما، شما از ایمون ما۔ ۱۳ آی کاگیا، اُمنائہ از ا گضیتہ وا بی خبر بی کہ چند دَفہ مئستہ تُنخد بلگام، ولی ہر دَفہ یک چی جلووم اُشگریتہ۔ مئستہ تا بینتو محصولی جمع اکنام، ہمونایہ بین بکتیہ غیریہودنیا جمع ماکرد۔

۱۴ ما ہم دین یونانیا و ہم بربریا، ہم آدابی با حکمت و ہم نادونیا مُ گردیہ۔ ۱۵ و خاطر ہم، بُری شوک اُم کہ ا شما ہم کہ تی روم ہی، انجیلا اعلام یکنام۔

۱۶ آسی کہ ما از انجیل عار اُمنی، آسی کہ انجیل کُدرت خدائہ آسی نجات ہرگہ کہ ایمون بیار، اُول یهودی و بعد یونانی۔ ۱۷ آسی کہ تی انجیل، م صالح بُدی کہ از خدائہ آشکار آہ، کہ از اُول تا و آخر لی ایمون پابرجائہ۔ ہمونایہ تی کتاب حبقوق پیغامبر نوشتہ بُد: «آدام صالح و ایمون زندگی آکو۔»

خشم خدا آسی آدام ن و لم

۱۸ آسی کہ خشم خدا و ضد ہر رگم بی دینی و ن ولین آدامیا از اُسمو آشکار آہ، م آدابی کہ و ن ولیمیشو جلوو حکیکتا اگریت۔ ۱۹ آسی کہ م چی کہ آہ از خدا یدانیش اُ آنایا آشکارہ، آسی کہ خدا اُ آنایا شُ آنایا نشو دد۔ ۲۰ آسی کہ از موگہ خلکت دنیا، صفیتی خدا کہ نابہ بینش،

از طرف پولس، غلوم مسیح عیسی، کہ دعوت بُد تا یک خواری بہ، و جدا بُد ت خبر خَش انجیل خداا اعلام یکو؛ ۲ م خبر خشی کہ خدا از گبلتہ ا واسطہ پیغامبریاش، تی نوشتہ ئی مکدس وعدہ اش اشد، ۳ دربارہ پُشش، کہ طبیک جسم از نسل داوود پادشاہ ہاد، ۴ و طبیک روح کدوسیت خاد زندہ اُبد از مُردتیا، تی کُدرت، اعلام بو کہ پُس خدائہ یعنی خداوندمو عیسی مسیح۔ ۵ ا واسطہ انا، فیض و خدمت خواری بُد اُما دد بو تا و خاطر اسمش از بین ہمہ ملتیا مُردما ا طرف قُرمو بُرد از ایمون بیارم، ۶ شامل شما ہم آہ، کہ دعوت بُدستی تا مال عیسی مسیح بی؛

۷ اُ ہمہ آنایاکہ تی شہر روم، عزیز خدا ہت و دعوت بُدستیت تا از مکدسیا بت: فیض و صلح و سلامتی از طرف بای اُما خدا، و خداوند عیسی مسیح، خاد شما بہ۔

اشتیاک پولس آسی دیدن از روم

۸ اُول از ہمہ، اُ خدای خوم اُ واسطہ عیسی مسیح، و خاطر ہمہ شما شکر اکنام، آسی کہ آوازہ ایمونتو تی ہمہ دنیا پخش بُد۔ ۹ آسی کہ خدایی کہ اُ انا و روم، تی گر انجیل پُشش خدمت اکنام، شاہد مائہ کہ چینا ہمیشہ تی دعائیم اُ شما یاد اکنام ۱۰ و طلب اکنام کہ آگہ خدا اُشبتہ، آلہ بالاخرہ و یک طوری اُمیشاہہ تُنخد بلگام۔ ۱۱ آسی کہ بُری دلم شتہ نُن دیدن

یکه آنایا از حُکم عادلانه خدا باخبرت که سِزای کسی که اِ گریه‌وا اکنت، مرگه، نه فکط خوشو آنجوم آنت، بلکه اِ کیسی هم که اِ گریه‌وا آنجوم آنت، تأیید اکنت.

حُکم کِردِه عادلانه خدا

۲ پ تو آی آدمی که اُ بکته کضاوت اکنیش، هرکه پش هیچ تهوئه‌ای اُتی. آسی که تی هرچی که اُ یکیدو کضاوت اکنیش، اُ خوت محکوم کرداش؛ آسی که آی آدمی که کضاوت اکنیش، تو خوت م گریه‌وا آنجوم آتش. ۲ اما آدایم که حُکم خدا اُ کیسی که اینا گری اکنت، حَکِه. ۳ پ تو آی آدمی که اُ کیسی که اِ گرا آنجوم آیت محکوم اکنیش، ولی خوت، م گریه‌وا آنجوم آتش، گمون اکنیش که تَشابه از حُکم خدا بگروخس؟ ۴ یا اِکه مهربونی و طاگت و صبورن فراوون خداا کوچک آدکنیش و نادانیش که مهربونِ خدا وَاخطر اِئه که ت طرف توبه بته؟

۵ ولی تو وَاخطر دل گاتی و توبه نیکردِه دلت، آسی راز خشم، خشم آسی خوت جمع آدکنیش. م رازی که حُکم کِردِه عادلانه خدا آشکار آیه. ۶ خدا «ا هرکه طِبک گریاش عوض آد.» ۷ آنا اُ کیسی که و صبر و تحمل تی آنجوم گری خَش، اَزْدُمبالِه جلال و حرمت و بقا هِت، زندگن ابدی آد؛ ۸ ولی اُ آدمی خودخواه و کیسی که از حکیکت اطاعت ناکنت، بلکه از ن وَلمی اطاعت اکنت، خشم و تریخ آیه. ۹ هر آدمی که بدی اکو، مصیبت و پَریشونی ش سِر آدا، اوّل یهودنیا و بعدش هم غیریهودنیا. ۱۰ ولی هر آدمی که خوپی پکو، جلال و حرمت و صلح و سلامتی نصیبش آیه، اوّل یهودنیا و بعدش هم غیریهودنیا. ۱۱ آسی که خدا بین آدمیا فرق نایسه.

یعنی گُدرت ابدی و الوهیت آنا، بُری واضح تی چی تی که نک بُد، آیه پینش، پ آنا یا هیچ بهوئه‌ای شنی.

۲۱ آسی که با اِکه خداا ششناسید، ولی شُن آنا چُن خدا حرمت ننه و شکرگزاری شَنیکه، بلکه تک فکرشو گرفتار چی تی باطل بُدت و دلی نادونشو تاریک بو. ۲۲ ادعا شو اِکه که با حکمیت، ولی نادون بُدت ۲۳ و شکوه و جلال خدای غیرفانیا خاد بُتی که چُن آدم فانی و پرندیا و حیونیا و خزندیا هایت اِلش شُکه. ۲۴ پ خدا هم اُ آنایا تی شهوئی دلشو، تی ناپاکی ول اُشکِردت، تا بین خوشو اُ بَدنیاشو بی حرمت پکنت. ۲۵ آسی که آنایا حکیکتی که دربارِه خدائه و دارو اِلش شُکه و مخلوکا و جی خالک پرستش و خدمت شُکه، م خالکی که تا ابد مُتبارکه. آمین.

۲۶ وَاخطر هم خدا هم اُ آنایا تی هوی و هوسی زشتشو ول اُشُکه. آسی که حتی زنباشو، رابطه طبیعی خاد رابطه غیرطبیعی اِلش شُکه. ۲۷ همینا هم، مردیا رابطه طبیعی خاد زنباشو ول شُکه و تی تَش هوی و هوس که اُ یکدو شهاد سِتت. مردیا خاد مردیا گری شو اِکه که نانگ و عیب هاد، و سِزای گری ن وَلمشو تک وجودشو شُگرت.

۲۸ وَاخطر اِکه شناسیدِه خدا شَنسِه ارزشی اُشَنهاد، خدا هم اُ آنایا تی فکری زشت ول اُشُکه تا گریا آنجوم هایت که نباید آنجوم شَدِستاد. ۲۹ آنایا پُر از م رگم ن وَلمی، شرارت، طَمع و بَدجنسی هایت. آنایا پُر از حسادت، گتل، جَر و جِنجال، حُکه بازی و بَدجنسی هِت. آنایا چُو آیت، ۳۰ تهمت آزنت، نَخچ خدا شنی، گستاخ و متکَبرت، اُ خوشو انازِت و اَزْدُم شَر نک کِردِه هِت. قُرمُن با و تَنشو نابرت، ۳۱ نادون، بی‌وفا، بی‌عاطفه و بی رحمت. ۳۲ با

۲۵ آیی که سُنَّت بُد واکعاً وَخَتی کِراماند
 شواکو که تو از شریعت اطاعت یکنش، ولی
 آگه شریعتا زِر پا هُنِیش، چُنِ اِئِه که اصلاً
 سُنَّت بُسْتِش. ۲۶ پ، آگه یک مردی که سُنَّت
 نَبْد، حُکمی شریعتا آنجوم هَاد، م سُنَّت بُد اُ
 حساب نِدا؟ ۲۷ پ آناکه جسماً سُنَّت نَبْد، ولی
 شریعتا نِگه آکو، اُ تو محکوم آکو، اُ تو که حُکمی
 که تِی شریعت نوشته بُد اُتِه و سُنَّت بُسْتِش،
 ولی شریعتا زِر پا اَنِیش.

۲۸ آیی که یهودِی حُکمی آنا نی که وَ
 ظاهر یهودی به، و سُنَّت واکعی هم یک گر
 ظاهری و جسمانی نی. ۲۹ بلکه یهودی گسیه
 که تِی باطن یهودی به و سُنَّت هم یک گر
 گلبیه که اُ واسطه روح خدا آنجوم آیه، نه اُ
 واسطه شریعت نوشته بُد. اینا کسی تعریف و
 تمجیدُش از خدا اِگر نه از آدام.

خدا وفاداره

۳ پ فایده یهودی بُد چِئِه؟ یا سُنَّت بُد چه
 کِرامندی شواکو؟ ۲ از هر نظر، بُری. اوّل
 اِکه کُوم خدا اُ یهودِیا امانت دَد بُد.
 ۳ آگه مُشتی از آنا و فادار نهادت، چه؟ م
 وفادار نَبْدِه آنا، وفادارِین خدا باطل آکو؟
 ۴ اصلاً! حتّی آگه هَمّه آدامیا دروغگو بَت، خدا
 راستگوئه! هَموناکه تِی کتاب زُیور نوشته بُد:
 «وَخاطر هَم، هرچی یِگائِش، وِلْمِه،

و موگه ای که حُکم اکِیش، پیروز آبش.»
 ۵ ولی آگه نِ وِلْمِین آما وِلْمِین خدا ظالمه که اُ ما خشم
 چه باید یِگائِیم؟ یعنی خدا ظالمه که اُ ما خشم
 اِگر؟ انسانی حرف آزانام. ۶ اصلاً! وِلاّ خدا چِینا
 ششابو اُ دنیا حُکم یِکو؟ ۷ ولی آگه اُ واسطه
 دازو ما، حُکمت خدا بشته جلال پیدا آکو،
 آیی چه هَنو ما چُنِ یک گَنهکار محکوم آبام؟»

۱۲ آیی که هَمّه کِیی که شریعت سُنی و
 گناه شُکِرِد، بدون شریعت هم هلاک آیت و
 هَمّه آدایی که زِر شریعت و گناه شُکِرِد، طِبک
 شریعت اُ آنا یا حُکم آیه. ۱۳ آیی که کِیی که
 شریعتا اَشناوَت آنا یا نِهت که تِی حضور خدا
 صالح هِت، بلکه کِیی صالح اُ حساب دِیت
 که اُ شریعت عمل اکِیت. ۱۴ آیی که وَخَتی
 غریهودِیا که شریعتا سُنی، از لی غریزه م چی
 که شریعت سُنّه آنجوم آیت، آنا یا آیی خوشو
 یِک شریعت، با اِکه شریعتا سُنی. ۱۵ آنا یا نشو
 آیت که گر شریعت لی دلپاشو نوشته بُد،
 هَموناکه وجدانشو هم اُ شهادت آد، آیی که
 فکریاشو، یا اُ آنا یا محکوم آکو یا تبرئه شو آکو.
 ۱۶ اِتی م رازی اتفاک آفته که طِبک انجیلی که
 ما اعلام اکنام، خدا اُ سِرری دل آدامیا اُ واسطه
 مسیح عیسی حُکم آکو.

۱۷ ولی آگه تو اُ خوت اِگائِش یهودی و
 تَکِیّهات اُ شریعت و از اِکه خدائا اَشنایش اُ
 خوت افتخار اکِیش، ۱۸ و اِرادِه آنا آدانش و
 آیی که از شریعت تعلیم اُتِگِرتِه، م چی که از
 هَمّه بَهِتِئِه تأیید اکِیش، ۱۹ و آگه مطمئن هِش
 که تو خوت راهنمای کوریا هِش و یک نور
 آیی کِیی که تِی تاریکی هِت، ۲۰ مرین نادونیا
 هِش و معلم بَچیا هِش، تو شریعتا اُتِه که مظهر
 آگاهی و حکیمتِه، ۲۱ پ تو که اُ بَکِیّه یاد آتِش، اُ
 خوت یاد نایش؟ تو که وَ ضد دُزی تعلیم آتِش،
 خوت دُزی اکِیش؟ ۲۲ تو که اِگائِش هِسکه
 نباید زنا یِکو، خوت زنا اکِیش؟ تو که تَخچ
 بُتیا اتنی، خوت اُ معبدیا چِئو اکِیش؟ ۲۳ تو که
 اُ شریعت افتخار اکِیش، وَ زِر پا نَدِه شریعت،
 خدائا بی حرمت اکِیش؟ ۲۴ آیی که هَموناکه تِی
 کتاب پیغامبریا نوشته بُد: «وَخاطر شما، بین
 غریهودِیا اُ اسم خدا کُفر اِگائِت.»

صالح اُ حساب اُنَد از رِه ايمون

۲۱ ولی آلِه، مِ صالح بُدهای که از خدائِه، آشکار بُد، که از شریعت جدائِه، هَموناکِه شریعت و نوشته‌ئی پیغامبریا اُ انا شهادت اَت. ۲۲ مِ صالحجی که از خدائِه، از رِه ايمون اُ عیسی مسیحِه، و نصیب هَمِه کِسی اِبِه که ايمون دارت. آسی که هیچ فرقی نی. ۲۳ آسی که هَمِه گناه شُکِرِد و از شکوه و جلال خدا کام دارت. ۲۴ و خاد فیضش که چُن یک هدئیِه، اُ واسطَه مِ آزادنی که تی مسیح عیساځِه، صالح اُ حساب دِئ. ۲۵ مِ مسیح عیساځی که خدا اُ انا از گبلته معین اُشیکه تا مِ گُربونی بِه که اُ واسطَه خون انا گناهیا مو بَخِشَد اِبِه، که انا از رِه ايمون اُ دست آدا. اُ آسی نِشو دَدِه عدالت خدا آنجوم بو، آسی که خدا و صبر الهین خوش، از گناهی که گبلته آنجوم بُدستاد، چش پوشی اُشکر دستاد. ۲۶ اُ گرا آنجوم بو تا عدالت خوشا تی هِم زَمونا نِشو هادَ، تا عادل، خوش بِه و کِسی هم که اُ عیسی ايمون اُشِه، صالح اُ حساب بیاَد.

۲۷ اگِه ايناځِه دگِه اُ چه افتخار اکِئِم؟ اُ هیچ چی! طِبک چه شریعتی؟ طِبک شریعت اعمال؟ نه، بلکه طِبک شریعت ايمون. ۲۸ آسی که انا اعتکاد مَهه که یک آدم اُ واسطَه ايمون صالح اُ حساب آدا، نه اُ واسطَه آنجوم دَدِه گری شریعت. ۲۹ مِ خدا فَکَط خدای یهودنیاځِه؟ مِ خدای غیریهودنیا هم نی؟ بله که خدای غیریهودنیا هم هِه. ۳۰ آسی که خدا یکتاځِه و اُ خداا اُ سُنَت بُدْیا یعنی یهودنیا طِبک ايمون و اُ سُنَت نُبْدْیا یعنی غیریهودنیا هم طِبک مِ ايمونا، صالح اُ حساب دار. ۳۱ پُ انا شریعتا و

۸ و آسی چه ینگاځِم: «بِلگی بدی یکنیم ت خوی مَن سِر رِه بیاَد؟»، هَموناکِه مُشتی اُ انا تهمت اُزنت و ادعا اکِئِت که انا اينا اگاځِم، محکوم بُدْیه ایا عادلانئِه.

هِسگِه صالح نی

۹ پُ چه ینگاځِم؟ وضع انا یهودنیا از بکئیِه بهئْتِه؟ نه، اصلاً! آسی که هِم آلِه هِم ادعا مُکِه که هَمِه، هم یهودی و هم غیریهودی اُسیر گناه هِت. ۱۰ هَموناکِه تی نوشته‌ئی مَکَدَس نوشته بُد:

«هِسگِه صالحی نی، حتی یک نفر هم نه.

۱۱ هِسگِه فَهْمِیدِه نی،

هِسگِه اُزْدُم خدا نی.

۱۲ هَمِه از رِه اُدر چَسْتِت،

هَمَشو اُمَرِیَه باطل بُسِتِت.

آدامی که خوی بِکو نی،

حتی یک نفر.»

۱۳ «خِرشو چُن یک گبر وازه،

زابوشو آسی گول زاَد استفاده اکِئِت.»

«زهر آفِی زِر لورشوځِه؟»

۱۴ «گپشو پُر از نفرین و حرف تَهَرِه.»

۱۵ «پُ یاشو آسی لَتِئِه خون جلد؛

۱۶ هر جی اُچَت، ویرونی و نِکبَتی اَنِسِت،

۱۷ و رِه صلح و سلامتیا شُئِناسِید.»

۱۸ «خداتِرسی تی چَشیاشو نی.»

۱۹ آلِه اُدانم مِ چی که شریعت اگِه، اُ انا یایی

اگِه که زِر شریعت، تا هر گِی بَسْتِه بِیِه و هَمِه

دنیا تی حضور خدا جوابگو پت. ۲۰ آسی که

هیچ آدامیزادی و آنجوم دَدِه گری شریعت، تی

نظر خدا صالح اُ حساب ندا، آسی که شریعت

گناها اُ انا اَشْناسِیْنِه.

۱۲ و تا ابراهیم بای هَمَه سُنَّت بُدَيَا بَکُو، یعنی بای آنایابی که نه فُکَط سُنَّت بُدَسِت، بلکه تِی رَه ایمون هم گدام آسِت، م رَهی که بای آما ابراهیم هم گبل از اِکِه سُنَّت بیه، تِی م رها گدام شَدَسِه.

۱۳ آسیی که از رَه شریعت نهاد که ا ابراهیم و نَسَل آنا وعده دَد بو که وارث دنیا آیت، بلکه از رَه صالحی هاد که طِبک ایمونه. ۱۴ آسیی که آگِه آنایاکِه طرفدار شریعت، وارث بیت، ایمون باطل آیه و وعده پوک آیه. ۱۵ آسیی که شریعت، غضب خدائا آدار؛ ولی جی که شریعت نی، زَر پا نَدِه شریعت هم نی.

۱۶ وَخاطر هَمِیه که وعده، تَکَیه اش ا ایمونه، تا ا وعده و طِبک فیض به و یک ضمانتی به آسیی تَموم نَسَل ابراهیم، یعنی نه فُکَط آسیی طرفداری شریعت، بلکه آسیی کیسی هم که تِی ایمون ابراهیم شریک هِت، م ابراهیمی که بای هَمَه آمائِه. ۱۷ هَموناکِه تِی تورات نوشته بُد: «اُ تو بای بُری ملتیا اُمکِرِد.» تِی حضور خدا هم اینائِه، م خدایی که ابراهیم ا آنا ایمون شَتو، م خدایی که ا مُردَتیا زنده اَدکو و ا چِی تِی که نهِت، هَسَی آد.

۱۸ تِی جی که هیچ امیدی نهاد، ابراهیم و امید، ایمون شَتو که باید بای بُری ملتیا بیه، هَموناکِه ا آنا گَته بُدِستاد که «نَسَل تو اینا آیه.» ۱۹ ابراهیم وَختی که ا بدن خوش که چُن یک بدن مُرده هاد چَش اَشیکِه، تِی ایمون سُسْت نیو، آسیی که تقریباً صد سال اَشهاد، یا موگه ای که ا رَجم مُرده سارا چَش اَشیکِه. ۲۰ ابراهیم و بی ایمونی کِرَد، ا وعده خدا شک اَشیکِه، بلکه تِی ایمونش گوی بو و خدائا جلال اَشَد. ۲۱ آنا اطمینان کامل اَشهاد که خدا شَشابه ا وعده خوش وفا بَکُو. ۲۲ وَخاطر هَمِیه که ایمون آنا، «باعث بو که آنا صالح ا حساب

ا ایمونا خراب اکِیم؟ اصلاً بَرعکس آما شریعتا پاترجا اکِیم.

صالح ا حساب اُنَدِه ابراهیم پیغامبر

۴ پ درباره م چی که ابراهیم پیغامبر شُ گیر اَم، چه ماشابه یگائِم؟ م ابراهیم که طِبک جسم، جد آمائِه، ۲ آسیی که آگِه ابراهیم و اعمال، صالح ا حساب دام، چِی اَشهاد که ا آنا افتخار بَکُو، ولی نه تِی حضور خدا. ۳ آسیی که کتاب تورات چه آگِه؟ «ابراهیم ا خدا ایمون شَتو و باعث بو که آنا صالح ا حساب بیاد.» ۴ آله کسی که گر اکو، مُرَدُش خَکُشِه، هدیه ا حساب نِدا. ۵ آنایاکِه گری ناکو، بلکه ا خدایی توکل اَشَه که ا بی دینیا صالح ا حساب دار، ایمونش شُسیه صالحی ا حساب آدا. ۶ هَموناکِه داوود پادشاه هم از مُتبارک بُدَیه کسی حرف آزاد که خدا ا آنا بدون در نظر گِرَتیه اعمال، صالح ا حساب دار، و آگِه:

۷ «خوش و حال آنایاکِه گری بَدشو

بَخِشَد بو

و گناهیاشو پوشَد بو.

۸ خوش و حال آنایاکِه خداوند گناهش شُ

حساب نیار.»

۹ ا خوش و حالا، فُکَط آسیی سُنَّت بُدَيَا یعنی یهودنیا ئِه یا آسیی سُنَّت نَبَدَيَا یعنی غیریهودنیا هم هَه؟ آسیی که آگائِم که ایمون آسیی ابراهیم صالحی ا حساب اَم. ۱۰ پ ا تِی چه وضعی آسیی آنا ا حساب اَم؟ گبل از اِکِه سُنَّت بیه یا بعد از آنا؟ بعد از سُنَّت بُدَش نهاد، بلکه گبل از آنا هاد. ۱۱ ابراهیم نشونه سُنَّتا اَشگِرِت تا مُهری به ا م صالح بُدَی که، گبل از سُنَّت بُد، از رَه ایمون اَشهاد. هدف ا هاد که خدا ا آنا بای هَمَه کیسی بَکُو که بدون سُنَّت بُد، ایمون دارِت، تا اینایی آنایا هم صالح ا حساب بِلِگِت.

چاد بشته آله که خاد خدا صلح مَّهه، اُ واسطَه زندگين پُشش نجات پيدا اکنيم. ^{۱۱} نه فکط هم، بلکه اما هم اُ واسطَه خداوندمو عيسى مسيح که آله اُ واسطَه آنا خاد خدا صلح دَد بُدستيم، تي خدا خارامی اکنيم.

مرگ اُ واسطَه آدم، زندگي اُ واسطَه مسيح

^{۱۲} پ همونا که گناه اُ واسطَه يک آدم اُ يک دنيا اُم، و اُ واسطَه گناه، مرگ اُم، و اين بو که مرگ دامنگير همَه آدميا بو، آسي که همَه گناه شُکِه ^{۱۳} آسي که واکعاً گبل از يکه شريعت دَد بيه، گناه يک دنيا هاد، ولي جی که شريعت نيَه، گناه اُ حساب ندا. ^{۱۴} با اِ حالا، از آدم تا موسی پيغامبر، مرگ اُ همَه حُکمرانی اُشُکِه، حتی اُ آنایايی که گناهياشو چُن خطای آدم نهاد. آدم، نمونه م کسی هاد که بايد اُنديستاد. ^{۱۵} ولي هديه خدا چُن م خطا وانی. آسي که اگه وَاخطر خطای يک آدم، خيليا مُردت، چاد بشته فيض خدا و هديه ای که اُ واسطَه فيض يک آدم، يعني عيسى مسيح فراهم بو، قراون اُ خيليا دَد بو. ^{۱۶} اِ هديه وَا، چُن نتيجَه گناه م يک نفر يا يعني آدم نی. آسي که محاکمه ای که بعد از يک خطا اُم محکوميت شُئو، ولي هديه ای که بعد از خطاي زياد اُم صالح اُ حساب اُنده وَا شُئو. ^{۱۷} آسي که اگه وَاخطر خطای يک آدم، مرگ اُ واسطَه م يک آداما حُکمرانی اُشُکِه، چاد بشته آنایايی که فيض بی حد و اندازه خدا و هديه صالحی اُ آنایا دَد آبه، اُ واسطَه م يک آداما، يعني عيسى مسيح، تي زندگي حُکمرانی اکنت.

^{۱۸} پ همونا که يک خطا باعث محکوميت همَه آدميا بو، همونا هم يک گر صالح باعث صالح اُ حساب اُنَد و زندگين همَه آدميا آبه.

بياد. ^{۲۳} ولي اِ حرفه «آسي آنا اُ حساب اُم»، فکط وَاخطر آنا نوشته نيو ^{۲۴} بلکه وَاخطر اما هم نوشته بو. آسي اما هم اُ حساب آدا، اُ آمایي که اُ آناکه خداوندمو عيسى اُ از مُردتيا زنده شاکیه، ايمون مَّهه، ^{۲۵} م عيسايی که وَاخطر خطايی اما تسليم بو و وَاخطر صالح اُ حساب اُنَدِه اما، زنده آبو.

صلح خاد خدا اُ واسطَه ايمون

۵ پ، آسي که اُ واسطَه ايمون، صالح اُ حساب اُنديستيم، اُ واسطَه خداوندمو عيسى مسيح خاد خدا صلح مَّهه. ^۲ اما اُ واسطَه آنا، خاد ايمون، اِ فيضا هم که شُ يک پاترجا هم مَن دست اُتورد، و تي م امیدی که اُ جلال خدا مَّهه، خارامی اکنيم. ^۳ نه فکط اِ، بلکه تي عذابيامو هم خارامی اکنيم، آسي که آدایم که عذاب، پايداری و تحمل اُ بار دار. ^۴ و پايداری و تحمل، شخصيت اُ بار دار، و شخصيت اميد اُ بار دار. ^۵ و اميد اُ اما خجالت زاد ناگو، آسي که محبت خدا اُ واسطَه روح کدوشش که اُ اما دَد بُد، تي دليامو لته بُد.

^۶ آسي که موگه ای که اما هنو ضعيف هادِم، مسيح تي يک زمون وَلَم، آسي آدامی بی دين جوئش اُشد. ^۷ آسي که بُری کام آدی آدا که يک نفر آسي يک آدم صالح جوئش هاد، با يکه شايد يک نفر اِ دِلرنا اُشُبه که حتی جوئش وَاخطر يک آدم خَش هاد. ^۸ ولي خدا محبش اُ اما اينو نيشو اَد که وختی اما هنو گنهکار هادِم، مسيح وَاخطر اما مُرد. ^۹ پ، آله که اُ واسطَه خون آنا صالح اُ حساب اُنديستيم، چاد بشته اُ واسطَه آنا از خشم خدا نجات پيدا اکنيم. ^{۱۰} آسي که اگه م موگوا که دشمن هادِم، اُ واسطَه مرگ پُشش خاد خدا صلح دَد بُدِم،

۱۱ پ شما هم باید اُخوتو نسبت اُ گناه مُرده بدانی، و تی مسیح عیسی نسبت اُ خدا، زنده بدانی. ۱۲ پ مَهْری گناه تی بدن فانیتو حُکمرانی پکو تا از هوی و هوسپاش اطاعت پکنی. ۱۳ عضوی بدنِ تو اُ دست گناه متی تا وسیله‌ئی آسی بی وَلَمی پت، بلکه چُن کسی که از مرگ اُ زندگی اِگسْتِستِ، اُخوتو دست خدا هاتی و عضوی بدنِ تو اُ دست خدا هاتی ت وسیله‌ئی پت آسی صالح بُد. ۱۴ آسی که گناه اُ شما حُکمرانی ناکو، آسی که زِر شریعت نهی، بلکه زِر فیضی.

غُلومی صالحی

۱۵ پ چه یِگائِم؟ وِخاطر اِکه زِر شریعت نِهَم، بلکه زِر فیضِمْ، باید گناه پکنِم؟ اصلاً! ۱۶ م نادانی که اِگه اُخوتو چُن غُلومی که قَرمو اُبرت، دست کسی هاتی، غُلوم مِ اِبی که از انا قَرمو اُبری، شَئِه غُلوم گناه به که اُ طرف مرگ اُبه، شَئِه غُلوم قَرمو بُرد از خدا که اُ طرف صالح بُد اُبه؟ ۱۷ ولی خدائا شکر که شمایی که یک زَمونی غُلومی گناه هادی، اَله از تِه دلتو از مِ تعلیمی قَرمو اُبری که سر سپرده انا بُدستی. ۱۸ شما و آزاد بُد از گناه، غُلومی صالحی بُدستی.

۱۹ ما و دلیل ضعیفی که وِخاطر طبعیتتو تَهه، و حرفی آدمی حرف ازانام: آسی که هموناکه یک زَمونی عضوی بدنِ تو چُن یک غُلوم تَن دست ناپاکی و بدی د که اُ طرف بدنی بشته‌ای اُبه، اَله هم، عضوی بدنِ تو چُن یک غُلوم اُ دست مِ صالحی هاتی که اُ طرف مَکدَس بُد اُبه. ۲۰ آسی که موگه‌ای که غُلومی گناه هادی، از صالح بُد آزاد هادی. ۲۱ م موگوا، از انجوم مِ گری که اَله شرمندش هی، چه ثَمَری

۱۹ آسی که هموناکه اُ واسطَه نافرْمَن یک آدم، خلیا گنّه‌کار بُدت، همونا هم اُ واسطَه قَرمو بُردِ یک آدم، خلیا صالح اُبت.

۲۰ اَله، شریعت اُم تا خطا بُری بیّه؛ ولی جی که گناه بُری بو، فیض بی حد و اندازِه بُری بو. ۲۱ تا هموناکه گناه تی مرگ حُکمرانی اَشکه، فیض هم اُ واسطَه صالح بُده‌ای که اُ زندگین اُبدی اُرسه، حُکمرانی پکو، اُ واسطَه خداوندمو عیسی مسیح.

مُرده نسبت اُ گناه و زندگی تی مسیح

۶ پ چه یِگائِم؟ یعنی باید همینا اُ گناه کِرَد ادامه هائِم تا فیض بُری بیّه؟ ۲ اصلاً! انا که نسبت اُ گناه مُردم، چینا ماشایِه هِنو تی انا زندگی پکنِم؟ ۳ م نادانی همّه انا که تی مسیح عیسی غُسل تعمید مُگرتِه، یک مرگ انا تعمید مُگرت؟ ۴ پ و تعمید گرتِه یک مرگ، خاد انا شُن یک مَکَرتِه ندِم، تا هموناکه مسیح اُ واسطَه جلال بای آسمونی، از مُردِیا زنده اُبو، انا هم تی تازگین زندگی گدام واسِهم.

۵ پ اِگه تی مرگی چُن مرگ انا، خاد انا یکی بُدستِم، شکی نی که یک زنده اُبدِه‌ای، چُن زنده اُبدِیه انا هم، خاد انا یکی اِیم. ۶ انا اَدانِم مِ آدم تَبته‌وا که انا هادِم، خاد انا اُ صلیب بو تا بدن گناه نیست بیّه ت اِنایی انا دِگه اَسیر گناه نِیم. ۷ آسی که اناکِه مُرده، از گناه آزاد بُد.

۸ اَله اِگه انا خاد مسیح مُردستِم، ایمون مُهّه که خاد انا زندگی هم اکنِم. ۹ انا اَدانِم که مسیح آسی که از مُردِیا زنده اُبدِ، دِگه اصلاً نامِری؛ مرگ دِگه اُ انا حُکمرانی ناکو. ۱۰ آسی که انا و مرگ خوش، یک دَفّه آسی همیشه نسبت اُ گناه مُرد، و یک زندگین اَله‌اش، آسی خدا زندگی اکو.

شریعت و گناه

۷ پ چه یگائیم؟ یعنی شریعت گناهه؟ اصلاً با ! حالا آگه شریعت نهاد، اَمُنادانست گناه چیه. آیی که آگه شریعت اُشِنِگِستاد: «طَمَع مَکو»، اَمُنادانست طَمَع کِرَد چیه. ۸ ولی گناه اُ واسطه اِحکُم شریعتا، فرصت شُ دست آئو تا تی ما مَ رَگم طَمَعیا اُ وجود بیار. آیی که جدا از شریعت، گناه مُرده. ۹ زَمونی ما جدا از شریعت زنده هادام، ولی وَختی حُکم شریعت اُم، گناه زنده بو و ما مُردام. ۱۰ م حُکمی که وعدّه زندگی اُشد باعث مرگ ما بو. ۱۱ آیی که گناه اُ واسطه حُکم شریعت، فرصت شُ دست آئو گول اُشزادام و اُ واسطه اُنا اُشگُشتام. ۱۲ پ، شریعت مَکدّسه و حُکم شریعت هم مَکدّس و وَلَم و خَشه.

۱۳ پ یعنی م چی که خَشه، آیی ما باعث مرگ بو؟ اصلاً ! گناه هاد که اُ واسطه م چی که خَشه، مرگا تی ما شُ وجود آئو تا اینایی گناه، گناه بُدش معلوم بیه، و اُ واسطه حُکم شریعت معلوم بیه که بَدین گناه چاد بی حد و اندازنه. ۱۴ آیی که اما آدایم که شریعت روحانیه، ولی ما جسمانیام و چُن یک بَرده اُ گناه فِرَته بُستام. ۱۵ آیی که ما نانام چه کِردام، آیی که گری که مَیّه ناکنام، بلکه مَ گریا اکنام که نَخچُش اُمی. ۱۶ آله آگه گری که اُمناّه اَنجوم اَتام، پ گبول اکنام که شریعت خَشه. ۱۷ پ آله، دِگه ما نِهام که ! گرا اَنجوم اَتام، بلکه گناهی که تی ما ساکنیه ! گرا اَنجوم آد. ۱۸ آیی که آدانام که هیچ چی خَشی تی ما، یعنی تی

نُبو؟ آیی که آخر عاکبت مَ گریتهوا مرگه! ۱۹ ولی آله که از گناه آزاد بُدستی و غُلویی خدا بُدستی، قَمَری که اُ دست داری اُ طرف مَکدّس بُد آبه، و آخر عاکبُش، زندگین اَبَدیه. ۲۰ آیی که مُزد گناه مرگه، ولی هَدیه خدا زندگین اَبَدیه تی خداوندمو مسیخ عیسی.

آزاد بُد از شریعت

V یا آی کاگِیا، مَ نادانی؟ - آیی که خاد کِیی حرف زَتام که شریعتا آدانت - که شریعت فَکط تا زَمونی اُ یک آدام حُکم اکو که مَ آداما زندیه؟ ۱ آیی که، طَبیک شریعت، بَک زن شودار تا موگه‌ای که شوش زندیه، مال شوشه. ولی آگه شوش پِیری، مَ زنا از تعهد شرعی که اُ شوش اُشه آزاد آبه. ۲ پ آگه زن موگه‌ای که شوش زندیه، خاد مَرِدیدو زندگی بَکو، زَناکار اُ حساب آدا. ولی آگه شوش پِیری، زن از مَ شریعتا آزاده، و آگه یک شوی دِگه بَکو، زَناکار نی.

۳ پ هَمینا هم آی کاگِیام، شما هم اُ واسطه بدن مسیح نسبت اُ شریعت مُردستی تا مال بَکیدو بی، یعنی مال مِکه از مُردِیا زنده اَبُد، تا اما آیی خدا قَمَر بیارم. ۴ آیی که مَ موگوا اما که زِر سلطه جسم زندگی مواکه، هوی و هویی گناه‌الودمو که شریعت تحریکشو شَکه، تی عضوی اما گر شوایه تا آیی مرگ قَمَر بیارم. ۵ ولی آله، اما از شریعت آزاد بُدستیم و نسبت اُم چی که اُ اما تی اَسیری اُشکِرتستاد، مُردم تا اینایی تی رَه جدید روح خدا، خدمت بَکنیم، نِه فَکط تی رَه گدِیمین یک نوشتَه.

طَبِک روح خدا زندگي اَکِنْت فکرياشو لي چي تي روحانيه. ^۶ آخر عاکبت دل بَسْتِه اُ چي تي جسماني، مرگه و آخر عاکبت پيروي از چي تي روحاني، زندگي و صلح و سلامتيه. ^۷ آبي که فکري که لي جسم نَد بُد، خاد خدا دشمني اکو، آبي که از شريعت خدا اطاعت ناکو، که واکعاً هم اُشناشايه اطاعت بکو، ^۸ کيبي که زِر سلطه جسم هِت، اُشناشايه خدائا خشنود بکِنْت.

^۹ با يکه شما زِر سلطه جسم نهی، بلکه زِر سلطه روح خدا هی، البته اگه روح خدا تي شما آمود. هرکه روح مسيحا اُشني، انا مال مسيح ني. ^{۱۰} ولي اگه مسيح تي وجودتوه، با اِ حالا که بَدَنَتو وَاَطَر گناه مُرده، ولي وَاَطَر صالح اُ حساب اُنَدَتو، روح خدا آبي شما زندگيه. ^{۱۱} اگه روح اَناکه اُ عيسي از مُردَيَا زنده شايکه تِک شما آمود، اَناکه مسيح عيسي اُ از مُردَيَا زنده شايکه، اُ واسطه روح خوش که تِک شما آمود، اُ بَدَنِي فَاينِ شما هم زندگي اَد.

^{۱۲} پ آي کاکيَا، اَمَا زِر دِينِم، ولي نه زِر دين جسم، تا طَبِک جسم زندگي بکِنِم. ^{۱۳} آبي که اگه طَبِک جسم زندگي بکني اَمري؛ ولي اگه اُ واسطه روح خدا، گري بَدَنَا بکشي، زندگي اکني. ^{۱۴} آبي که هَمَه اَنايَا که اُ واسطه روح خدا هدايت اَبَت، پُسي خدا هِت. ^{۱۵} آبي که روح بَرَدگي اُ شما دَدَنِي تا دَقِيدو تي ترس يفتي، بلکه تي مَکام پُسيا، روح فرزندخوندي اُ شما دَدَنِي که اُ واسطه انا جار اَزِم: «اَبَا، با.» ^{۱۶} روح خدا خوش خاد روح اَمَا شهادت اَد که اَمَا اولادي خدا هم. ^{۱۷} و اگه اولاديا هم، پ وارث هم هم، يعني وارثي خدا و هم ارث خاد مسيح. و شرطی که اَمَا هم خاد انا عذاب بگشِم، تا اَمَا هم تي جالائش شريک یم.

جسْم ساکن ني. آبي که ما مِئِه م چي که وَلِمِه اَنجوم هاتام، ولي کدَرَت اَنجوم دَدَش اُمي. ^{۱۹} آبي که م گر خَشا که مِئِه، اَنجوم ناتام، بلکه گر ن خَشي که اُمنايه، تِپَسْتا اَنجوم اَتام. ^{۲۰} اَلَه اگه گريا اَنجوم اَتام که اُمنايه، پ دِگه ما نهام که مِئا اَنجوم اَتام، بلکه گناهی که تي ما ساکنه مِئا اَنجوم اَد.

^{۲۱} پ اُ اِ کانونا اَزسام که وَخْتي مِئِه گر خَشي بکَنام، بَدِي مُ دَم دَسْتِه. ^{۲۲} آبي که ما تي باطَنِم، از شريعت خدا لَدَت اَبرام، ^{۲۳} ولي يک کانونيدو تي عضوي خوم اَبنام که و شريعتی که عَکَلَم گبول شکو جنگ اکو و اُ ما اَسير کانون گناهی اکو که تي عضوي ما ساکنه. ^{۲۴} وای که چاد بدبختام! کي که اُ ما از اِ بَدَن مرگا آزاد بکو؟ ^{۲۵} خدائا شکر اُ واسطه خداوندمو عيسي مسيح!

پ، ما خوم و عَکَلَم شريعت خدائا خدمت اکنام، ولي و جسْم کانون گناها خدمت اکنام.

زندگي تي روح خدا

ا پ اَلَه آبي اَنايَا که تي مسيح عيسي هِت، هيچ محکوميتي ني، ^۲ آبي که تي مسيح عيسي، شريعت روح زندگي، اُ شما از کانون گناه و مرگ آزاد اَشکِرْد؛ ^۳ آبي که خدا گريا اَنجوم اَشَدَد که شريعت وَاَطَر جسم ضعيف، اُشناشايو اَنجوم هاد، خدا اُ پُشش و شَکَل جسم گَنهکار و آبي گناه اُشْفِرست و انا گناها تي جسم محکوم اَشکِه، ^۴ تا م چي تي و لمي که شريعت شَئِست، تي اَمَا اُ اَنجوم بَرَسه، تي اَماي که طَبِک روح خدا رفتار اکِنِم نه طَبِک جسم.

^۵ آبي که کيبي که طَبِک جسم زندگي اکِنْت فکرياشو لي چي تي جسمانيه، ولي کيبي که

شکوه و جلال آينده

۱۸ آيی که وَ نظرم، عذابِ که تِي زَمونايه،
خاد جلالی که گِرار آيی اما آشکار بيه، کاپل
مکايسه ني. ۱۹ آيی که خلکت وَ بُری شوک و
ذوک منتظر آشکار بُدِيه پُسي خدائه. ۲۰ آيی
که خلکت مطيع بطالت بو، نه وَ خواسته
خوش بلکه وَخاطر م کسی که اُ انا مطيع
أشیکه، وَ اُ اميدا که ۲۱ خلکت خوش از
اسارُش اُ فساد خلاص آدِيه، وَ تِي آزادِين پُر
جلال اولادی خدا شریک آيه.

۲۲ آيی که اما آدایم که تَموم خلکت تا هَم
آله اَمزیه تِي یک دردی چُن درد زایمون نالیش
اکو. ۲۳ وَ نه فَکط خلکت، بلکه اما خومو
هم که تَمَره اُول روح خدانا مُهه، هَمونايه
وَ شوک و ذوک منتظر اُ هَم که تِي مکام
پُسي، اُ فرزندخوندي گبول بيم، يعني آزادی
از بَدَنامو، تِي وجودمو نالیش اکنیم. ۲۴ آيی که
وَ اُ اميدا نجات پيدا مُکه. آله امیدی که دَدِيه،
دِگه اميد ني. آيی که کِي که اُ م چي که دَدای
اميد اُشيه؟ ۲۵ ولی اگه اُ چي اميد مُهه که ناپیم،
وَ صبر چش انتظارش هَم.

۲۶ وَ هَمينا هم روح خدا تِي ضعفمو کُتمو
اکو، آيی که اما نادایم آيی چه چي بايد دعا
بکیم. ولی روح خدا خوش وَ نالیشی که وَ کلمه تَا
نايه بگایش، آيی اما شفاعت اکو. ۲۷ اناکه
دلاینا اَدکاو، فکر روحا آدو، آيی که روح طِبک
إرادَه خدا آيی انايای که اُ مسيح ایمون شُهه
شفاعت اکو.

۲۸ وَ اما آدایم که در حک انايای که خاطر
خدانا شُيه وَ طِبک إرادَه خدا دعوت بُدستیت،
هَمه چي یا اَمزیه آيی خيريتشو گر اکو. ۲۹ آيی

که خدا اُ انايای که از گبل اُشِيناسی، اُ انايا
از گبل هم معین اُشیکه تا وَ شَکل پُش پِت، تا
اينا پُشش بين بُری از کاکتیا، پُس اُول يه. ۳۰ وَ
اُ انايای که از گبل معین اُشیکه، دعوت هم
أشیکه، وَ اُ انايای که دعوت اُشیکه، صالح هم
شُ حساب اُتو؛ وَ اُ انايای که صالح شُ حساب
اُتو، عَزت هم اُشد.

۳۱ پ اُ چي یا چه ماشايه بگایم؟ اگه خدا
خاد اَمائه، کِي که اُشيشايه وَ ضد اما يه؟
۳۲ اناکه پُشش مُضايقه اُشیکه، بلکه اُ انا تِي رَه
هَمه اما تسليم اُشیکه، چينا خاد انا هم، مچيا
وَ دست و دلوازی اُ ما نَد؟ ۳۳ کِي که ششايه
اُ انتخاب بُدِي خدا تهمت بَزاد؟ خدائه که اُ
اُنايا صالح اُ حساب دارا ۳۴ کِي که محکومشو
بکو؟ مسيح عیسی که مُرد، وَ نه فَکط اُ بلکه
زنده آبو. اناکه اُ دست راست خدائه، انايه که
واکعا آيی اما شفاعت اکو! ۳۵ کِي که اُ اما از
محبت مسيح جدا بکو؟ مصيبت یا پريشونی
یا آزار و اذیت یا گَحطی یا لُختی یا خطر
یا شمشیر؟ ۳۶ هَمونايه تِي کتاب زبور داوود
نوشته بُد:

«اما وَخاطر تو کُل راز، خاد مرگ

روبرو هم،

اُ اما چُن گهري چش اکیت که آيی اُ کارد
دَد شُبرات.»

۳۷ نه، اما تِي هَمه اُ چي یا، از انايای که پيروز
آيت هم سَرته هم، اُ واسطه اناکه اُ اما محبت
أشیکه. ۳۸ آيی که مطمئنم که نه مرگ و نه
زندگی، نه فرشته تَا و نه حاکميا، نه چي تِي زَمون
آله و نه چي تِي که اِلا مِم بعد آدا، نه کُدرتيا،

بُډ: «خاطر يعکوب مټست، ولی نخچ عيسو اُمینهاد.»

۱۴ پ چه یگایم؟ یعنی خدا انصاف اُشني؟ البته که اینا نی! ۱۵ آیی که اُموسی پیغامبر اَگه: «رحم اکنام اُ هرگه که، اُ انا رحم اُم؛ و دلسوزی اکنام اُ هرگه که شُسه دل بَسُخنام.»

۱۶ پ، اینایي اُ خواسته یا سعی اُدامیزاد بستگی اُشني، بلکه اُ خدایي بستگی اُشه که رحم اُشه. ۱۷ آیی که تی کتاب تورات خدا اُ فرعون اَگه: «ما آیی اُ هدف اُ کُدرت رَسَندِستش تا کُدرُت تی تو نشو هاتام، و تا اَکه اسمُ تی گل زعی اعلام بیه.» ۱۸ پ خدا اُ هرگه اُشیه رحم اکو و اُ هرگه اُشیه دل گات اکو.

۱۹ م موگو تو اُ ما اگایش: «پ دَگه آیی چه خدا اُ اما سرزنش اکو؟ آیی که کی که اُشیشایه جلو اُرادَه انا وایست؟» ۲۰ ولی آی اُدام، تو که هیش که خاد خدا جَر و بحث اکیش؟ م مخلوک اُ خالکُش اَگه «آیی چه اینا نک اُنکِرِستام؟» ۲۱ م کوزه گر حک اُشني از هم یک مُشت شل، یک ظرف آیی گری مهم و یک ظرفیدو آیی گری معمولی نک بکو؟

۲۲ چه اَبه یگایش اَگه خدا با اُ حالا که شُیه خشمش نشو هاډ و کُدرُتش آشکار بکو، ظرفی خشما که آیی نابودی آماده بُډ، و صبر و حوصله زیاد تحمل بکو، ۲۳ تا جلال بی حد و اندازش آیی ظرفی رحمت آشکار بکو، اُ م ظرفی که و جلو آیی جلال آماده اُشکِرِد. ۲۴ اما هم که انا دعوت اُشکِرِستم، جزو اُ ظرفی رحمت هم. که نه فُکُط از یهودنیايه، بلکه هَمینا هم از غیریهودنیايه. ۲۵ هَمونایه خدا تی کتاب هوشع پیغامبر اَگه:

«آنايایي که کوم ما نِهَادِت، 'کومُم'

جارشو اَزنام

۳۹ نه بلندی و نه بُدوری، و نه هیچ چیدو تی تَموم خلکت، اُشناشایه اُ اما از محبت خدا که تی خداوندمو مسیخ عيسايه، جدا بکو.

کوم انتخاب بُدَته خدا

۹ تی مسیح راست اگام، دارو ناگام، وجدانم تی روح کُدوس خدا اُ ما شهادت اَد ۲ که غصه گاتی و غامی که تَمومی اُشني، تَک دَلُم اُم. ۳ آیی که اَرزو مَکه که خوم تی رَه کاگَیام، یعنی اُنايایه از نظر جسمانی کوم و خویشم هِت، لعنت بپام و از مسیح جدا بپام. ۴ اُنايا اسرائیلی هِت و فرزندخوندگی و جلال و عهدیا مال اُنايایه، شریعت اُنايا دَد بُډ، پرستش و وعده یا مال اُنايایه؛ ۵ بابَیامو مال اُنايایه، مسیح طَبیک جسم از نسل اُنايایه، م مسیحا که خدای وَر سِر هَمَیه، و تا اَبَد مُتبارکه. آمین.

۶ ولی اینا نی که اُنکار کوم خدا اُ اَنجوم نَزید، آیی که هَمَه کیبی که از کوم اسرائیل هِت، اسرائیلی نِهت؛ ۷ و هَمَه کیبی که از نسل ابراهیم پیغامبر هِت، اولادی انا نِهت. بلکه تی کتاب تورات نوشته بُډ: «نسل تو از اِسحاق اسم اَکِر.» ۸ یعنی، اولادی جسمانی نِهت که اولادی خدا هِت، بلکه اولادی وعده هِت، که نسل ابراهیم اُ حساب دِیت. ۹ آیی که م چی که وعده اُشگت اِیه که: «سالیبدو هَم موگو اَدگردام و سارا یک پُسی اُشه.»

۱۰ نه فُکُط اُ، بلکه وختی هم ریکا از یک مرد یعنی از جد اما اِسحاق بچ شُ گیر اُم، ۱۱ با اَکه بچیش هَنو اُ دنیا نِندِستادِت، و هیچ گر وُلَم یا نِ وُلَمی اَنجوم شُندِستاد - آیی که هدف خدا تی انتخاب کِرِد پاترجا وامانه، نه وَاخطر اعمال، بلکه وَاخطر اُناکه دعوت اکو - ۱۲ اُ ریکا گَته بو که «گپَته، اُ کینِگَته خدمت اکو.» ۱۳ هَمونایه تی کتاب مَلایي پیغامبر نوشته

که آیی خدا غیرت شُهِه، ولی ا غیرتا از لی شناخت نی. ۳ آیی که وِخاطر اِکه از م صالحی که از خدائِه بی خبر هادِت، و اَزْدُمبالِه اِهادِت که صالحین خوشو ثابت یکنیت، آنا یا از م صالحی که از خدائِه اطاعت شُنیکه. ۴ آیی که مسیح شریعتا شُ آخر رَسَنه، تا هرگه ایمون دار، صالح اُ حساب بیاد.

۵ آیی که موسی پیغامبر دربارِه م صالحی که بر اساس شریعتِه، اَنویسه که: «کسی که حُکمیه‌وا اَنجوم آد، اُ وسیله آنا یا زندگی اِکو.» ۶ ولی م صالحی که بر اساس ایمونه اِگه: «تی دل خوت مِگه "کی که اُ آسمو بَر اُچه؟" - یعنی تا مسیحا اُزیر بیار. ۷ یا "کی که اُ دنیای مُردِیا زبر اُچه؟" - یعنی تا مسیحا از بین مُردِیا اُ بَر بیار. ۸ ولی، آنا چه اِگه؟ اِگه که «کَوم خدا نَزیک تو، تَک گَپ تو، و تَک دَلتِه.» اُ م کَوم ایمونائِه که اَما اعلام اکینم، ۹ آیی که اِگه و زابوت اعتراف یکنش «عیسی خداوندِه» و تَک دَلت ایمون اُتیه که خدا اُ آنا از مُردِیا زندِه شاکِه، نجات پیدا اکنش. ۱۰ آیی که و دِلِه که آدام ایمون دار و صالح اُ حساب آدا و، و زابوتِه که آدام اعتراف اِکو و نجات پیدا اِکو. ۱۱ آیی که تی کتاب اِشعیای پیغامبر اِگه: «هرگه اُ آنا ایمون بیار، خَجالت زاد نابه.» ۱۲ آیی که بین یهودی و غیریهودی هیچ فرقی نی، آیی که م خداوندا، خداوند هَمَئِه و آنا اُ هَمَهِ کیسی که جار شَرنت، قَراوون بَرکت آد. ۱۳ آیی که «هرگه اسم خداوندا جار بَراد، نجات پیدا اِکو.»

۱۴ پَ چینا اُ کسی که اُ آنا ایمون شُنُورِد، جار اَزنت؟ و چینا باید اُ کسی ایمون بیارت که اصلاً دربارِه آنا شُنُفُت؟ و چینا باید بَشناوت، بدون اِکه کسی اُ آنا یا اعلام یکو؟ ۱۵ و چینا باید اعلام یکنیت، اِگه فرستد نیت؟

و اَناکِه عزیز نِهاده، 'عزیز' جار شَرنام. ۲۶ «و تی م جی که اُ آنا یا گُته بو: "شما کوم ما نیی"،

مکا اُ آنا یا 'پُسی خدای زندِه' اِگائِت. ۲۷ و اِشعیای پیغامبر دربارِه کوم اسرائیل و صدای بلند اِگه که: «حتی اِگه تعداد بنی اسرائیل چُن شینی دریا به، فُکُط تعداد کامی از آنا یا نجات پیدا اکنِت. ۲۸ آیی که خداوند کلومش کامل و بدون معطلی لی زمی اِجرا اِکو.» ۲۹ و هَموناکِه اِشعیای از گِلَتِه اَشگت:

«اِگه خداوند لَشکریا نَسلی آیی اَما اَشنانَه،

چُن شهر سُدوم اُبَیدم و چُن شهر عَمورِه اُبَیدم.»

بی‌ایمونین کوم اسرائیل

۳۰ پَ اَما باید چه بَگائِم؟ اِکه غیریهودینی که اَزْدُمبالِه صالحی نِهاده، آنا شُن دست اُتو، یعنی م صالحی که از طریق ایمونه؛ ۳۱ ولی کوم اسرائیل که اَزْدُمبالِه شریعتی هادِت که شُن صالحی بَرَسینِه، م شریعتا شُن دست نِئو. ۳۲ آیی چه؟ آیی که آنا یا از ره ایمون، اَزْدُمبالِه اِ نِهاده، بلکه از ره اعمال شُرْدُمبالِه هادِت. م سنگی که اُ پا گیر اِکو و باعث اُفَتَد اِبه، اُ آنا یا شُ زمی زاد. ۳۳ هَموناکِه تی کتاب اِشعیای نوشته بُد: «بَین، تی کاو صَهیون یَک سنگی اَنسام که باعث اُ زعی خَرَد بَیه، و یَک صخره‌ای اَنسام که باعث اُفَتَد

بَیه؛

و هرگه اُ آنا ایمون بیار، خَجالت زاد نابه.»

۱. آی گائِی، اَرزِن گلبی و دعای ما اُ درگاه خدا آیی کوم اسرائیل اِئِه که نجات پیدا یکنیت. ۲ آیی که ما دربارِه اِیا شهادت اَتام

از گبل اُشِیناسی، رد اُشِیکرد. مَ نادانی که نوشته‌ئی مکدس دربارِه الیاس پیغامبر چه اِگه؟ که الیاس چینا و ضد کوم اسرائیل حد خدا شکایت آکو و اِگه: ۳ «آی خداوند، آنا یا پیغامبریات شُگشِته، آنا یا گُربونگه‌یات و بیرون شُکُرد. فکط ما آمودستام و اُزدُمباله گِرِئِته جون ما هم هِت.» ۴ ولی خدا چه جوابی شُ آنا دَ؟ اِکه: «ما آسی خوم هفت هزار نفر نِگه اُمِکُرد که جلوو بُت بَعل زانو شُزاد.» ۵ پَ هَمینا هم، تی زَمون آلّه هم یَک تعدادی آمودسِیت که اُ واسطه فیض خدا انتخاب بُسِیت. ۶ ولی اِگه اُ واسطه فیض به، دِگه بر اساس اعمال نی، و اِلا فیض دِگه فیض نی. ولی اِگه اُ واسطه اعمال به، دِگه بر اساس فیض نی؛ و اِلا اعمال دِگه اعمال نی.

۷ پَ چه یِگائِم؟ اِکه کوم اسرائیل مَ چی که شُزُدُمباله هادِت، شُن دست نِئو. کِبی که خدا انتخابشو اُشِیکردستاد آنا شُن دست آئو، ولی بَکِیه دل گات بُدت. ۸ هَموناکه تی نوشته‌ئی مکدس نوشته بُد:

«خدا شُ آنا یا روح تَپتوری دَ،

چِشی که ناینِت

و گاشی که ناشناوت،

تا و اِراز.»

۹ و داوود پادشاه اِگه:

«بِهر سفره اِیا شُنسِیه یَک دام و یَک

تَلّه به

یَک سنگی به که جلوو پا گِیر آکو و شُن

زِی آزاد و شُنسِیه یَک جَزا به.

۱۰ بِهر چَش آنا یا تَر اِبه تَ شُنشابه یِینِت

و گُمَریاشو آسی همیشه خام اِبه.»

۱۱ پَ اُپُرسام: یعنی آنا یا پاشو چو تا اُ زِی

بِفِت؟ اصلاً و جاش اُ واسطه خطای آنا یا،

نجات آسی غیریهودنیا اُنِد تا کوم اسرائیلا

هَموناکه تی کتاب اِشعیا نوشته بُد: «چاد جوهُوئه پَی کِبی که مَ خبر خَشا اعلام اَکِنِت.» ۱۶ ولی هَمّه آنا یا از انجیل اطاعت شُنیکرد، آسی که اِشعیا اِگه: «آی خداوند، اِکه مَ چی که از آما اُشُشُفِت باور اُشِیکرد؟» ۱۷ پَ ایمون از شُفِت آدا، و شُفِت اُ واسطه کوم مسیحّه.

۱۸ ولی اُپُرسام: مَ شُشُفِت؟ بله که شُشُفِت، آسی که تی کتاب زِیور داوود پادشاه نوشته بُد:

«صدای آنا یا تی کُل زِی پِچِئِست،

و کَومشو تا آن سِر دنیا رَسِد.»

۱۹ ولی اُپُرسام: مَ کوم اسرائیل شُفِهمی؟ اَوّل، تی کتاب تورات، موسی از زابُن خدا اِگه: «ما اُ واسطه آنا یایی که ملتی اُ

حساب نِدیِت،

اُ شما اُ غیرت دارام؛

و اُ واسطه یَک ملت نادون،

اُ شما تَریخ اَکنام.»

۲۰ بعد، اِشعیا و دِلِری از زابُن خدا اِگه:

«آنا یایی که اُزدُمباله ما نِهادِت،

شُناجُسِستام،

ما اُ خوم، اُ آنا یایی که اُ ما شُنائِست

نِشو اُمد.»

۲۱ ولی دربارِه کوم اسرائیل آنا اِگه:

«کُل راز دستِیام دراز اُمِکُرد

اُ طرف کومی که نافرمو هِت و

مخالفت اَکِنِت.»

بازموندَه‌ئی کوم اسرائیل

۱۱ پَ اُپُرسام: مَ خدا اُ کوم خوش رد اُشِیکرد؟ اصلاً؛ آسی که ما خوم هم یَک اسرائیلی هام، از نسل ابراهیم پیغامبر و از طایفه بنیامین. ۲ خدا اُ کوم خوش که

اَیْمَانِت، دَقیدو پیوند دَد اَیت، اَسی که خدا کُدرت اَشَه اَ آنایا دَقیدو پیوند یزاد. ^{۲۴} اَسی که آگه تو از درخت زیتون وحشی یِلَد بُسِش و برخلاف طَبِیْعَت اَ درخت زیتون محلی پیوند دَد بُسِش، پَ چاد بِشَتَه شاخَه یِ اصِلِن درخت شاشابَه اَ درخت زیتونی که از اَنا یِلَد بُسِت، پیوند یخِرَت.

سِرِ نجات کوم اسرائیل

^{۲۵} اَی کاکِیا، اَمنائَه از اِ سِرا بی خبر بی - نِکو تی چَش خوتو اُ خوتو با حکمت بَدانی، اِکه یک دل گاتنی اَسی یک مُشتی از کوم اسرائیل اَنِد، تا وَختی که تعداد غیریهودی که اُ مسیح ایمون دَارِت کامل بِبِه. ^{۲۶} و اِنا هَمَه کوم اسرائیل نجات پیدا اَکِیت. هَموناکه تی نوشته یِ مَکَدَس نوشته بُد:

«اَناکه آزاد اَکو از کاو صَهیون ادا اَنا بی دینیا از نسل یَعکوب دور اَدکو.

^{۲۷} و اِ عهد ما اَبِه خاد اَنایا

موگه اِی که گناهیا شو واسِیام.»

^{۲۸} از لحاظ انجیل، یهودنیا وَخاطر شما دشمن هِت؛ ولی از لحاظ انتخاب خدا، وَخاطر بابَتاشو عزیز خدا هِت. ^{۲۹} اَسی که خدا هَدِیَه و دعوُش آپس ناگِر. ^{۳۰} اَسی که هَموناکه شما یک رَمونی از خدا نافرُمی تو اَکه ولی اَله وَخاطر نافرُمین یهودنیا اُ شما رحم بُد، ^{۳۱} هَمینا هم، اَنایا هم اَله نافرُمو بُدِستِیت تا وَخاطر رحمی که اُ شما بُد، اَله اُ اَنایا هم رحم بِبِه. ^{۳۲} اَسی که خدا اَ هَمَه گرفتار نافرُمی اَشکِرَد، تا اُ هَمَه رحم بِکو.

^{۳۳} وای چاد بُدور دولتمندی و حکمت و

شناخت خدا؛

از حُکم کِرَدَه اَنا ناپه سِر دَر بیارِش

و رَهِیاش ناپه یَقَهَمِش.

اُ غیرت بیار. ^{۱۲} اَله آگه خطای اَنایا باعث فَرَاوونِ دنیا بو و آگه شکستشو باعث فَرَاوونِ غیریهودنیا بو، پَ یِبی رَمونی که تعداد یهودی که نجات پیدا اَکِیت کامل بِبِه، اِ برکتیا چاد بِشَتَه اَبِه؟

^{۱۳} اَله ما خاد شما غیریهودنیا حرف اَزانام. از مِکاکِه ما خَوارِن غیریهودنیا هام، اُ خدمت خوم افتخار اکنام، ^{۱۴} تا وَ یک طوری گری بِکنام که یهودنیا که خاد ما هم نسل هِت، اُ غیرت بِلِگِت و اینایِ اُ مُشتی از اَنایا نجات هاتام. ^{۱۵} اَسی که آگه رَد بُدَه اَنایا وَ مَعین صلح دنیا خاد خدا بِبِه، کَبول بُدَه اَنایا چِه مَعینی اَشَه غیر از زنده اَبَد از مُردِیا؟ ^{۱۶} آگه مَ چُنَه اِی از خِمر که وَ عنوان ثَمَرَه اَوّل تَکدیم اَبِه، مَکَدَس بِبِه، پَ کُل مَ خِمرِا مَکَدَسِه و آگه ریشه مَکَدَس بِبِه، پَ شاخَه یِا هم مَکَدَسِت.

^{۱۷} ولی آگه مُشتی از شاخَه یِا اَشکِبِستِیت و تو با اِکه یک شاخَه اِی از درخت زیتون وحشی هادِش، بین شاخَه یِی دِگه اُ درخت زیتون پیوند زاد بُدِش، و اَله تو از شیرَه مَگون ریشه درخت زیتون سَهم اَبِرِش، ^{۱۸} اُ مَ شاخَه یِا افتخار مَکو. آگه اِنا اَکِنِش، تُ یاد بِبِه که اُ تو نِهش که اُ ریشه نِگه اَکِنِش، بلکه ریشه یِ که اُ تو نِگه اَکو. ^{۱۹} مَ موگوا اَگائِش: «شاخَه یِا اَشکِبِستِیت تا ما پیوند بِخرام.» ^{۲۰} وَلِیه. اَنایا وَخاطر بی ایمونیشو اَشکِبِستِیت، ولی تو اُ واسطَه ایمون پاتِرچا هِش. پَ مغرور مَبِش بلکه پَتِرس. ^{۲۱} اَسی که آگه خدا اُ شاخَه یِی طَبِیعی رحم اَشِنِکِه، اُ تو هم رحم ناکو.

^{۲۲} پَ مهربونی و سختگیری خدا تُ جلوو چَش بِبِه؛ سختگیری، نسبت اُ آدمی که اُ زعی اَفْتَدِستِیت، ولی مهربونی خدا، نسبت اُ تو، وَ شرطی که تی مهربون اَنا وامانِش وَ اِلا تو هم یِلَد اَبِش. ^{۲۳} و حتی آگه اَنایا هم تی بی ایمونیشو

دست و دلوازی یکو. کسی که رهبری آکو،
گرا و غیرت آنجوم هاد. کسی که رحم آکو،
گرا و خارامی آنجوم هاد.

نِشَوْنَه یِک مَسِیْحِنِ واکِی

۹ بَهر تَ محبت خالص به. نَخچ بَدی تَنبِه،
اُم چی که خَشِه، مُحکام بَنُخی. ۱۰ خاد محبت
کاکت پراسئی خاطر یُکدو تَنبِه. تی حرمت نَد
اُ یُکدو، از یُکدو جلو بَرنی. ۱۱ از غیرتتو کام
آمکنی؛ تی روح چُن تَش هَلَمک بَکشی، اُ
خداوند خدمت یکنی. ۱۲ تی امید خارامی یکنی،
تی مصیبت صبور بی، هَمیشَه تَبِستَا دعا یکنی.
۱۳ تی رفع نیازی کسی که اُ مَسِیح ایمون شَهه
شریک بی و مهمون نواز بی.

۱۴ اُ کسی که اُ شما آزار و اذیت اکنت، برکت
هاتی؛ برکتشو هاتی و نفرینشو مکنی! ۱۵ خاد
کسی که خارامی اکنت، خارامی یکنی، و خاد
کسی که گریخ اکنت، گریخ یکنی. ۱۶ خاد
یُکدو پَسَری. تَکَبَر تَنبِه، بلکه خاد آدامی ضعیف
و ساده، رفت و آمد یکنی. هِسوخت اُ خوتو
عاکل مدانی.

۱۷ اُ هِسکه عوض بَدی، بَدی مکنی. بلکه م
گریا یکنی که تَک نظر هَمه حرمت اُشه. ۱۸ آگه
آیه، تا مِکاکِه اُ شما ربط اُشه، خاد هَمه تی صلح
و سلامتی زندگی یکنی. ۱۹ آی عزیزیا، هِسوخت
خوتو انتکام مِگری، بلکه اُ آنا دست خشم
خدا هاتی. آسی که تی کتاب تورات نوشته بُد
«خداوند آگه: "انتکام گِرته مال مائِه؛ ما هام
که عوض آتام."» ۲۰ بَرعکس، «آگه دشمنُت
گَشَنه، خوراک شاد، آگه تَشَنه، یک چی شاد
تَ واخه؛ آسی که و اُ گرا اونا خَجالت زاد

۳۴ «آسی که، کی که فکر خداوندا
اُشدنِستِسیه

و یا کی که شُ آنا مشورت دِسیه؟»
۳۵ «یا کی که هَدیه ای شُ خدا دِسیه
تا عوضش بَگر؟»

۳۶ آسی که مَچی از آنا و اُ واسطَه آنا و
آسی آنائه.

تا اَبَد شکوه و جلال آسی آنا به. آمین.

گُربونِنِ زنده

۱۲ پَ آی کاکتیا، وَاخطر رحمَتی خدا، از
شما خواهش اکنام که بَدَنیاتو چُن
گُربونِی که زنده و مَکدِسه و خدا گبول شَکو،
تَکدیم یکنی که پَستش روحانِنِ شما هَمِئه.
۲ هَمشِکل اُ دُنیه وَا مَبی، بلکه و نو بُدِئه فکرتو
آلِش پی. م موگوا تاشابه بَقْهی خواستَه خدا
چِئه، خواستَه خَش و پَسندیده و کاملُش.
۳ آسی که وَاخطر فیضی که اُ ما دَد بُد، ما
اُ هر یکتو آگام که هِسکه اُ خوش پَشته از چی
که هه، ندانه، بلکه هرگه طَبک مَکد ایمونی که
خدا شُسه معین کِرد، و هوشیاری حُکم یکو.
۴ آسی که هَموناکِه تی یک بَدن عضوی زیادی
مُهه، و هَمه عضویا گرشو یکی نی، ۵ پَ هَمینا
هم آما، با اِکه تعدادمو بُریه، تی مَسِیح یک بَدن
هیم، و هر یکمو، یک و یک عضوی یُکدو هیم.
۶ طَبک فیضی که اُ ما دَد بُد، آما عطائی مَ رَکمی
مُهه. بِلگی اُ عطائیه وَا اُ گر بَرم. آگه اُ عطاا
نبوتَه، آنا گِد ایمونمو اُ گر بَرم. ۷ آگه خدمت
کِردِئه، تی خدمت کِردمو. کسی که تعلیم آد، تی
تعلیمش. ۸ کسی که تشویک آکو، تی تشویک
کِردش. کسی که اُ فَخیریا کَمک آکو، اُ گرا و

آنجوم دَدَه شریعت اُ واسطَه محبت

۸ زِر دین هِسگه مَبی، غیر از اِکِه اُ یَکُدو محبت یَکنی. آسی که کسی که اُ یَکِیدو محبت اَکو، شریعتا آنجوم اُشَدَد. ۹ آسی که حُکمی 'زنا مَکو'، 'گتل مَکو'، 'دُزی مَکو'، 'طَمع مَکو'، و هر حکمیدو، هَمَه تِی اِ کَلوما خلاصَه اَپَه که «خاطر هُمسَادَت چُن خوت اُتِئَه.» ۱۰ محبت، اُ هُمسَادَش بَدی ناکو؛ پَ محبت اُ آنجوم رَسَدَه شریعتَه.

۱۱ علاوَه بَر اِ، شما آدانی که تِی چه زَمونی هِی. آسی که ساعَتُش رَسِید که از حُو آپایی، آسی که آله از مِ موگه‌ای که اوّل ایمون مَنو، نجات اُ اما نَزیکَتِئَه. ۱۲ سُو تَمومَه، راز نَزیکَه. پَ بِلگی گری بَد تاریکیا اَدَر هُیئِم و زِرَه نور اُبار کَینم. ۱۳ بِلگی اونا وَلَم رفتار بَکِنم که لایک گَسیه که تِی راز روشِنِت. وَختمو و عیاشی و عَرک خوری و بی‌عفتی و هوس‌بازی و جَر و مُرافَعَه و حسودی یَگَدَرِنم. ۱۴ بلکه خداوند عیسی مسیحا چُن جَمَه اُبار کَینی و آسی جسم هیچ تدارکی مَبینی که خواستَه تاشو اُجا بیاری.

اُ یَکُدو حُکم مَکَنی

۱۴ اُ کسی که تِی ایمونُش ضعیفه، بین خوتو گَبولُش یَکنی، ولی نِه آسی اِکِه سِر عَکِیدِیا، جَر و مُرافَعَه یَکنی. ۲ یِکی عَکِیدَه اُشَه که شَشابَه هر چِی یا بَخَه، ولی آدم ضعیف، فُکَط سَبزِجات آخه. ۳ اَناکِه مَچی آخه، نباید اُ اَناکِه ناخه کوچک اَکو؛ و اَناکِه مَچی ناخه، نباید اُ اَناکِه هر خوراکِی آخه، حُکم یَکو. آسی که خدا اُ اَناکِه گَبول اُشَکِرِد. ۴ تو که هِش که اُ نوکر یَکِیدو حُکم اَکِنِش؟ اِکِه اَناکِه سِر

شَکِیش که اُنْگار خَرگ تَش تِ لِی سِر نَد.» ۲۱ مَهر بَدی حَریفَت یِپَه، بلکه و خوبی حَریف بَدی یِش.

اطاعت از صاحِبِ مَکام و منصب

۱۳ بَهر تِ هرگه، مطیع صاحِبِ مَکام و منصبی که لِی گِرَت یَه. آسی که هیچ صاحب مَکام و منصبی نی، غیر از اِکِه از طرف خدا یَه، و اَنایایی که هِت، از طرف خدا معین بُسِت. ۲ پَ هرگه و ضَد اَنایاکِه صاحب مَکام و منصب هِت اَوایسِت، و ضَد مِ چِی که خدا معین اُشَکِرِد، اَوایسِت؛ و اَنایاکِه اینا گری اَکِنِت، محاکمه اَبت. ۳ آسی که آدایی درستکار از حاکمیا تَرسی سُنِی، ولی آدایی بَدکار از اَنایا اَترِسِت. تِئَه از کسی که صاحب مَکام و منصبه تَرسی اُتِئَه؟ پَ مِ چِی که وَلِمَه، آنجوم هَاد که اَناکِه اُتَریف تَز اَکو. ۴ آسی که اَناکِه نوکر خدایَه آسی خَریئِت. ولی اَگِه گر بَد اَکِنِش، یَترس، آسی که اَناکِه شَمشیرا اَلْکی اُمَرَه خوش نَابَه. آسی که اَناکِه نوکر خدایَه، گَسیه که انتکام اَگر و خشم خدائا آسی کسی دَار که گر نِ وَلَم اُشَکِرِد. ۵ پَ آدم باید از گَدَرتمَن‌دیا اطاعت یَکو، نِه فُکَط وَاخطر دوری از خشم خدا، بلکه هَمینا هم وَاخطر وجدان.

۶ آسی که وَاخطر هِم مالیات اَتی، آسی که اَنایاکِه صاحب مَکام و منصب هِت خادِی خدا هِت و اُخوشو وُکَف هِم گَرا اُشَکِرِد. ۷ دین هرگه که تِن گَرَدِئَه اُجا بیاری؛ اُ اَناکِه دین مالیات دَد تَهه، مالیات هاتی؛ اُ اَناکِه دین خَراج دَد تَهه، خَراج هاتی؛ اُ اَناکِه دین احترام نَد تَهه، احترام هُنِسی؛ و اُ اَناکِه دین حرمت نَد تَهه، حرمت هُنِسی.

که آخرش اُ کاکت ناراحت اکُنش، تو دِگه تی محبت رفتار ناکُنش. و م خوراکِ که آخرش، اُ کسی که مسیح و خاطرش مُرد نابود مکو. ^{۱۶} پ مَهری دربارِه م چی بَد یگائت که شما اُ آنا وُلَم آدانی. ^{۱۷} آسِی که پادشاهین خدا خَرَد و آخَرَد نی، بلکه صالح بُد، صلح و سلامتی و خارامیه تی روح کَدوس خدا. ^{۱۸} هرگه اینایی مسیحا خدمت یکو، خدا گبول شکو و مردم هم تایید شکنت.

^{۱۹} پ بِلگی اَزْدُم م چی یم که باعث صلح و سلامتی و بنا کِرْدِه یگدو آیه. ^{۲۰} گر خدائا و خاطر خوراک نابود مکو! در اصل هَمّه خوراکیا پاک هِت، ولی خَرْدِه م خوراکِ که باعث آیه گسیدو اُ زِمی بَفْتِه، گر وُلَمی نی. ^{۲۱} خَشِه که گِشت نِخرش یا شراب آيخرش یا گری نکُنش که باعث بیه کاکت اُ زِمی بَفْتِه.

^{۲۲} م ایمانَت که دربارِه اُ چی یهوا آته، بین خوت و خدا نِگه یکو. خوش و حال م کسی که هیچ دلیلی اُشنی دربارِه م چی که تاییدش اکو، اُ خوش حُکم یکو. ^{۲۳} ولی م کسی که دربارِه خَرْدِه خوراکِ شک اُشه، اگه بَخه محکوم آیه، آسِی که و ایمون اُشِنخَرَد، آسِی که هرچی که از لی ایمون نِبه، گناهِه.

۱۵ اما که گوی هم، وظیفه مَهه که ضعیفی آدمی ضعیفیا تحمل یکنیم و اَزْدُمبالِه خشنودنِ خومو نیم. ^۲ بِلگی هر یک از اَمّا و چی تی خشی که تی هُمسَادَش آینه تی م موردا م آداما خشنود شاکو، تا باعث بَنای م آداما بیه. ^۳ آسِی که مسیح اَزْدُمبالِه خَشِن خوش نهاد، بلکه هَمونا که تی کتاب زبور داوود نوشته بُد: «سَرکوفتی کسی که شُن تو سَرکوفت زَاد، لی ما اَفْتِه.» ^۴ آسِی که هرچی که تی رازی تَبته نوشته بُد، آسِی اُ نوشته بُد تا آسِی اَمّا درسی بَه، تا اُ واسطَه پایداری و تحمل و

پا اَوایسِت یا اَفْتِه، اُ اربابُش ربط اُشه. آنا پاترجا اَدَمانه، آسِی که خداوند شَشابِه اُ آنا سِر پا نِگه یکو.

^۵ یک نفر یک رازا بَهته از بَکته رازیا آدو؛ در حالی که یکیدو، هَمّه رازیا چُن یه آدو. هرگه باید تی فکُرش، دربارِه عکبَدش خاطرش جمع بَه. ^۶ اَناکِه یک راز مشخصیا عزیز آدو، و خاطر حرمت خداوند عزیز آدو. اَناکِه خوراک آخه، و خاطر حرمت خداوند آخه، آسِی که خدائا شکر اکو. در حالی که اَناکِه ناخه، و خاطر حرمت خداوند ناخه، و خدائا شکر اکو. ^۷ آسِی که هیچ یک از اَمّا آسِی خومو زندگی ناکُنیم و هیچ یکمو هم آسِی خومو نایم. ^۸ آسِی که اگه زندگی اکُنیم، آسِی خداوند زندگی اکُنیم، و اگه اَیَمِرم، آسِی خداوند اَیَمِرم. پ چه زندگی یکنیم و چه بَیَمِرم، مال خداوندیم. ^۹ آسِی که مسیح و خاطر هِم مُرد و دَفیدو زنده آبو تا هم خداوند مُردِیا و هم خداوند زندِیا بَه.

^{۱۰} تو آسِی چه اُ کاکتو حُکم اکُنش؟ یا آسِی چه اُ کاکتو کوچک اَدکُنش؟ آسِی که اَمّا هَممو جلوو تخت حُکم کِرْدِه خدا اَوایسِتیم. ^{۱۱} آسِی که تی کتاب اِشعیای پیغامبر نوشته بُد: «خداوند اگِه: اُ هَسِتِن خوم گسام اَدخرام که

هر زانوپی جلوو ما خام اَدبِه

و هر زابنی خدائا اعتراف اکو.»

^{۱۲} پ هر یک از اَمّا حسابُش اُ خدا آپس آد. ^{۱۳} پ بِلگی اِلا یم بعد اُ یگدو حُکم یکنیم. بلکه و جاش تصمیم یگیری که هِسوخت سِر رِه یک کاکتی یک سنگی مَنسی که جلوو پا گیر اکو و اُ زِمی آزاد و یا مانعی مَنسی. ^{۱۴} ما تی خداوند عیسی آدانام و مُجاب بُدام، که هیچ چی خاد و خاد نجس نی. ولی اُ م آدمی که فکر اکو نجسِه، شُسِه نجسِه. ^{۱۵} آسِی که اگه و خوراکِ

مِکِه بلند آدِیه تا آسی غیریهودنیا حُکمرانی
بِکو؛

غیریهودنیا اُ آنا امید آدبانت.»

۱۳ بهر خدای امید، اُ شما پُر از خارامی و
صلح و سلامتِ کاملی که تی ایمونه بِکو، تَ و
گُدرت روح کدوس خدا، پُر از امید بی.

خدمت پولس بین غیریهودنیا

۱۴ آی کاگتِام، ما خوم از شما خاطرِم جمعه
که شما خوتو پُر از خوبی هی، و پُر از شناخت
کامل هی و تاشابه اُ یگدو تعلیم هاتی. ۱۵ ولی
درباره مُشتی چی یا، و بُری دِلرزی آسی شما
اُمِنوشته، تَ تَن یاد بیارام، و خاطرِم فیضی که
خدا شُ ما دِد ۱۶ تَ خادم مسیح عیسی آسی
غیریهودنیا بام و خدمت کاهِنِ انجیل خدا
آنجوم هاتام، تَ غیریهودنیا یک هدیه ای بِت
که خدا گبولشو اکو، که اُ واسطه روح کدوس
خدا مکدس بُد.

۱۷ پَ تی مسیح عیسی ما دلیل اُم که اُ
خدمتُم آسی خدا افتخار یکنام. ۱۸ آسی که ما
جراتِ ناکنام درباره چی حرف یزنم، غیر از مِ
چی که مسیح اُ واسطه ما آنجوم اُشدَد، تَ
اُ غیریهودنیا اُ قَرمو بُرد از ایمون در بیارام -
و حرفُم و و علمُم، ۱۹ و گُدرت نِشونه یا و
معجزه یا، و گُدرت روح خدا - اونا که از شهر
اورشلیم تا شهر ایلیریکوم دُور اُمزاد و خدمت

اُ واسطه دلگرمی که نوشته تی مکدس ایت،
امید مِیه.

۵ خدای پایداری و دلگرمی، اُ شما عطا بِکو تا
اونا که خاد خواسته مسیح عیسی جور در آدا،
خاد یگدو همفکری. ۶ تا شما یکدل و یک زابو،
خدا یعنی بای خداوندمو عیسی مسیحا حمد
و ستایش بِکنی.

۷ پَ همونا که مسیح گبول اُشکِردستی، شما
هم اُ یگدو گبول بِکنی تَ خدا جلال پیدا بِکو.
۸ آسی که اُ شما اگام که مسیح آسی نِشو دَدِه
حکایت خدا خادم سُنّت بُدِیا یعنی یهودنیا بو،
تا وعده تی که اُ باتِیامو دَد بُستاد، تأیید بِکو،
۹ و تا غیریهودنیا، خدا نا و خاطرِ رحمتش حمد
و ستایش بِکنیت. همونا که تی نوشته تی مکدس
نوشته بُد:

«پَ اُ تو بین غیریهودنیا ستایش اکنام،

و آسی اسم تو سرود آخوانام.»

۱۰ و دَقیدو تی کتاب تورات اگه:

«آی غیریهودنیا خاد کوم آنا

خارامی بِکنی.»

۱۱ و دَقیدو تی کتاب زبور داوود اگه:

«شما، آی همه غیریهودنیا، خداوندا

حمد و ستایش بِکنی

و بهر تَ همه مردم، اُ آنا ستایش بِکنیت.»

۱۲ و دَقیدو اِشعیای پیغامبر اگه:

«رگ و ریشه یسا آدا،

اِ گِرا، اُمَرِه ما تلاش یِکِنی. ۳۱ ت از دست بی‌ایمونی منطقه یهودیه جون سالم اُدر پیرام و ت خدمتُم آیی اورشلیم، از طرف ایموندارِی اُ مسیح گبول بیّه. ۳۲ تا اینانی و خواست خدا و خارامی تَنخَد بِلِگام و خدَتو جون تازه بِگِرام. ۳۳ خدای صلح و سلامتی اُمَرِه هَمَه شِما به. آمین.

سلام و درود

۱۶ ما کَدَغان دادمو فیی ئا، اُ شِما اکنام. که خادم کلیسای شهر کِنخَرِیه ئه. ۲ تا هَمونایِکه شایستَه گِسیه که اُ مسیح ایمون شُهه، اُ انا تی خداوند، و لوی خَش گبولش یِکِنی و تی هر چی که اُ شِما احتیاج اَشَه گمگش یِکِنی، آیی که انا اُ خلیا و اُخوم هم بُری کمک اَشِکِرِد.

۳ اُ پَرِسیکِیلا و اُکیلا، همکارِی ما تی مسیح عیسی، سلام بِرِسی. ۴ انا یا جونسو وَاخَطر ما شُن تی خطر پِست، و نه فَکَط ما مَمون انا یا هام، بلکه هَمَه کلیسایِی غیریهودنیا هم مَمون انا یا هِت. ۵ هَمینا هم اُ کلیسایِی که تی خوئشوئه، سلام بِرِسی. ۶ اُ عزیزم اِپِینتوس سلام بِرِسی که اُولین کسی هاد که تی منطقه آسیا اُ مسیح ایمون شُئو. ۷ اُ مریم که بُری آیی شِما زحمت اَشْکِشِد، سلام بِرِسی. ۸ اُ کوم و خویشُم اَندرُونیکوس و یونیاَس که خاد ما تِک زندان هادِت سلام بِرِسی. انا یا بین خوارنیا بُری و لَم شناختَه بُد هِت، و گِبل از ما اُ مسیح ایمون شُئو ۸ اُ اَمپِلِیاتوس که تی خداوند عزیز ما ئه سلام بِرِسی. ۹ اُ همکارمو تی مسیح، اوربانوس، و اُ استاخیس عزیزم، سلام بِرِسی. ۱۰ اُ ایلِیس که امتحانش تی مسیح شاپَس دَد، سلام بِرِسی. اُ خونواده اَرِستوبولُس سلام بِرِسی. ۱۱ اُ کوم و خویشُم هیرودیون سلام

انجیل مسیحا کامل اَنجوم اَمَد. ۲۰ و هَمیشَه اَرزوم ئه که انجیلا جی اعلام یکنام که اسم مسیحا گِبَلته شُئِشُفَت، یِکو ما لی شالدهای که یِکیدو اَشَتَد، تِک یکنام، ۲۱ بلکه هَمونایِکه تی کتاب اِشعیا نوشته بُد: «اَنایایِی که اصلاً دربارِه انا شُئِگِئِستِیت، اَینت،

و اَنایایِی که اصلاً شُئِشُفَت، اَقَهَمَت.» ۲۲ هِم گُضِیه‌وا ئه که چَند دَفَه مانع اَنَدَم اُ خِد شِما بو.

برنامه پولس آسی جَد از شهر روم

۲۳ ولی اَلَه وَاخَطر اِکه تی اِ منطقه‌وا، دِگه جی آیی گر ما اَنمود و وَاخَطر اِکه بُری ساله که دَلُم شُئِه تَنخَد بِلِگام، ۲۴ امید اُم که وَاخَتی اُ اسپانیا چدام سِر رَهْم، تَبینام. و بعد از اِکه از دِدتو سیر اَبْدام، اُ ما تی سفَرُم اُنکا کمک یِکِنی. ۲۵ ولی اَلَه اُ اورشلیم چدام تِ آیی اَنایایِی که اُ مسیح ایمون شُهه کمک پیرام. ۲۶ آیی که کلیسایِی منطقه‌ی مقدونیه و اَخائیه تی دِلشوئه که اُم فخری که تی اورشلیم اُ مسیح ایمون شُهه یک کمکی بِفِرِستِیت. ۲۷ آیی که انا یا دِلشو شُئِست که اِ گِرا اَنجوم هادِت؛ و واکعاً هم که زَر دین یهودنیا هِت، آیی که اگه غیریهودنیا تی برکتی روحانی خاد یهودنیا شَرِیک بُدِت، انا یا هم وظیفَه شُهه که اُ یهودنیا تی برکتی مالی خدمت یِکِنِت. ۲۸ پ بعد از اِکه اِ گِرا اَنجوم اَمَد و م کمکی که جمع اَبِد م تحویل انا یا د، سِر رَهْم که اُ اسپانیا مِیچام، تُن دیدن دِیام. ۲۹ اَدانام که وَاخَتی تَنخَد بِلِگام، و برکت کامل مسیح دِیام.

۳۰ آی کاکِیَا، وَاخَطر خداوندمو عیسی مسیح و محبت روح خدا، از شِما خواهش اکنام که آیی ما اُ درگاه خدا دعا یِکِنی و خاد

ولی از شما مَتِه دربارِه مِ چی که خَشِه، وَ حکمت، و دربارِه مِ چی که بَد ساده بی.

۲۰ خدای صلح و سلامتی وَ هِم زودنیا اُ شیطون زِرِ پی یاتو له آکو.

فیض خداوندِ عیسی مسیح نُئمره به.

۲۱ همکارُم تیموتائوس سلامتو آرسنه. هَمینا هم کوم و خویشُم لویوس، یاسون و سوسیپاتروس اُ شما سلام رَسندات.

۲۲ ما تریوس، که اِ نامه‌وا اُمینوشت، تی خداوند اُ شما سلام اکنام.

۲۳ گایوس که ما و هَمِه کلیسا مهموش هِم، سلامتو رَسندا.

اراستوس که خزانه‌دار شَهره، و کاگی اما کوآرتوس اُ شما سلام رَسندات.

۲۴ «فیض خداوندِ عیسی مسیح خاد هَمِه شما به. آمین».

۲۵ اَلِه جلال اُ آناکه شَشا به طِبک انجیلی که ما اعلام اکنام، و طِبک تعلیم عیسی مسیح اُ شما کُوت هاد، طِبک وَحی مِ سِرری که آسیی دُورِیه طولانی، پنهون هاد، ۲۶ ولی اَلِه آشکار بُد، و اُ واسطَه نوشتَه تی پیغامبریا، طِبک حُکم خدای اَبَدی، اُ هَمِه ملتیا شَنا سِد بُد، تا اَنایا ایمون بیارت و قَرمو پیرت. ۲۷ اُم خدای یِکتای حکیم، اُ واسطَه عیسی مسیح تا اَبَدالآباد جلال به! آمین.

بِرِسنی. اُ اَنایایی که از خونواده نارکیسوس اُ خداوند ایمون شَهه، سلام بِرِسنی. ۱۲ اُ تریفینا و تریفوسا که تی خدمت اُ خداوند زحمت اگِشت، سلام بِرِسنی. اُ پرسیس عزیز که تی خدمت اُ خداوند بُری زحمت اُشگِشِد، سلام بِرِسنی. ۱۳ اُ روفُس که تی خداوند انتخاب بُدَنه، و هَمینا هم اُ نَنشو که در حَک ما هم نَنه‌ای اُشکِرِد، سلام بِرِسنی. ۱۴ اُ آسینگریتوس، فُلِگون، هِرماس، پائِروباس و هِرِمِس و کاگی که شُئمره هِت، سلام بِرِسنی. ۱۵ اُ فیلولوگوس، یولیا، نیرپاس و دادشو، و اُ اولیمپاس و اُ هَمِه ایموندارِی اُ مسیح که شُئمره هِت، سلام بِرِسنی. ۱۶ وَ بوشِیه مَکَدَس اُ یَکدو سلام بِکنی. هَمِه کلیسائی مسیح اُ شما سلام آرسِنِت.

گَدغانی آخر

۱۷ آی کاگِتا، از شما خواهش اکنام خواستو اُم کیبی به که باعث جدایی هِت و مانع تُن سِرِ رَه اَنِست، و خاد تعلیمی که شما تُن یاد گِرتَه مخالفت اکنِت؛ از اَنایا دوری بِکنی، ۱۸ آسیی که اینا آدامی اُ خداوندِ عیسی مسیح خدمت ناکِنِت، بلکه اُ آشکام خوشو خدمت اکنِت و وَ جوهو حرف زاد و چاپلوسی کِرَد، اُ دلی آدامی ساده گول اَنِت. ۱۹ آسیی که هَمِه از قَرمو بُردتو باخبرت؛ اونا که ما از بابت شما خارامی اکنام،